

Profiel

Substituut ombudsman

Nationale ombudsman

Substituut ombudsman

De Nationale ombudsman is een Hoog College van Staat: onafhankelijk en onpartijdig. Het instituut Nationale ombudsman staat voor:

- goede dienstverlening,
- professionaliteit,
- transparantie,
- kennisdelen en
- gericht beïnvloeden.

Het instituut is gericht op het effectief oplossen van problemen tussen burgers en overheid door steeds een verbinding te leggen tussen rechtmatigheid en behoorlijkheid. Naast het verhelpen van klachten richt het zich ook op het voorkomen van klachten door de gerichte beïnvloeding van overheden. Klachten en signalen van burgers worden geanalyseerd om patronen en trends te ontdekken. Door bijvoorbeeld het geven van lezingen of workshops, het opstellen van jaarbrieven en "wijzers" wordt geprobeerd overheden van klachten te laten leren, klachten te voorkomen en de werkwijze van overheden te optimaliseren.

Daarnaast neemt het instituut actief deel aan het publieke debat over thema's die raken aan de verhouding burger – overheid.

Voor meer informatie zie:

- de website: www.nationaleombudsman.nl
  - Wet Nationale ombudsman
  - Algemene wet bestuursrecht
  - Wet rechtpositie Raad van State, Algemene Rekenkamer en Nationale ombudsman
  - Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
- Algemene Maatregel van Bestuur: het besluit rechtpositie Raad van State, Algemene Rekenkamer en Nationale ombudsman

De Nationale ombudsman laat zich bijstaan door substituten. Op dit moment is er een vacature voor een substituut. Bij deze vacature staat kennis van de verhoudingen in het openbaar bestuur voorop; daarbinnen ligt het accent op strafrecht, politie en justitie.

De taak van de substituut ombudsman

De Nationale ombudsman heeft de wettelijke taak onderzoek te doen naar gedragingen van bestuursorganen en een behoorlijkheidsoordeel te geven over de onderzochte gedraging. Het onderzoek kan worden ingesteld op verzoek van een burger, bedrijf of instelling, dan wel op eigen initiatief. Veruit het meeste onderzoek wordt ingesteld naar aanleiding van klachten van burgers.

Burgers kunnen mondeling, of schriftelijk contact opnemen met het Bureau Nationale ombudsman. Via een gratis telefoonnummer kunnen zij hun vraag of verzoek voorleggen aan de klachtbehandelaars op het zogenaamde Ombudsplein, dit is een virtuele en fysieke plek voor klachtbehandeling, communicatie en informatievoorziening, samenwerken en kennis delen. Bij de klachtbehandeling wordt waar mogelijk direct actie ondernomen. Het kan zijn dat er een interventie wordt uitgezet naar de overheid, dat de zaak aan een nader onderzoek wordt onderworpen, dat een bemiddeling wordt geïnitieerd, dat er wordt door- of terugverwezen naar de overheid of dat er "alleen" een luisterend oor wordt geboden.

Mede op verzoek van de Tweede Kamer vindt in toenemende mate onderzoek op eigen initiatief plaats. Recente voorbeelden van dit type onderzoek zijn:

- het politieoptreden in de Schilderswijk: "Contrasterende beelden" (Rapport: 2014/078)
- de rol van de gemeente bij de uitbesteding van sociale werkvoorziening: 'Oog voor mensen met een arbeidsbeperking (Rapport 2014/120)
- de werking van de fraudewet: 'Geen fraudeur, toch boete' (Rapport 2014/159)
- inzicht in kosten van medische rekeningen: 'Ziekenhuisrekeningen, op weg naar transparantie'(Rapport 2015/009)
- de gijzeling van mensen die wel willen maar niet kunnen betalen (lopend onderzoek)
- wat kan de overheid leren van de invoering van het trekkingsrecht bij de uitbetaling van persoonsgebonden budgetten opdat er bij een volgende vergelijkbare operatie voldoende oog is voor de belangen van de betrokken burgers? (lopend onderzoek).

Verantwoordelijkheid voor proces klachtbehandeling

Het bureau kent vier teams, te weten het team Werk en inkomen, het team Zorg en onderwijs, het team Wonen, leefomgeving en mobiliteit en het team Veiligheid, Justitie en vreemdelingen. Het is de taak van de substituut ombudsman om in afstemming met teamleiders of senior-onderzoekers vorm te geven aan het proces van klachtbehandeling.

De substituut:

- ziet toe op de kwaliteit van het onderzoek; hierbij gaat het om de behoorlijkheid, de procedurele zorgvuldigheid alsmede het resultaat van het onderzoek.
- ziet toe op de voortgang en slagvaardigheid van het onderzoek en daarmee op de efficiency van het onderzoeksproces en op de oplossingsgerichtheid van de onderzoeksinspanningen waar dat wenselijk is, legt en onderhoudt hij de nodige (werk)contacten met overheden en hun vertegenwoordigers.
- beslist over de inzet van de zwaardere onderzoeksbevoegdheden, zoals het onder ede horen.

Verantwoordelijkheid voor beoordeling en conclusie bij onderzoek

De verantwoordelijkheid voor onderzoek komt concreet tot uiting bij het verslag van bevindingen (VVB) over een onderzochte gedraging van de overheid. Dit verslag legt de onderzoeker ter goedkeuring en tekening aan de substituut voor. Bij het VVB levert de onderzoeker een beoordeling en conclusie aan. De substituut vormt zich een oordeel over deze

beoordeling en conclusie. Het eindoordeel in het openbare rapport is voorbehouden aan de Nationale ombudsman.

Extern uitdragen ambt

De Nationale ombudsman is het boegbeeld van het bureau. Het uitdragen van het 'ombudsdenken' in de samenleving is een belangrijke taak van alle ambtsdragers: naar burgers en overheden, maar ook naar intermediairs en andere organisaties die in het werk van de Nationale ombudsman geïnteresseerd zijn. Het afleggen van (werk)bezoeken, het onderhouden van externe contacten en het houden van voordrachten zijn hier concrete invullingen van.

Algemene leiding van het bureau

De Nationale ombudsman en de directeur van het Bureau Nationale ombudsman vormen de algemene leiding van het Bureau. De substituut ombudsmannen maken geen deel uit van het management. Van de substituten wordt verwacht dat zij actief bijdragen aan het werkproces om tot een kwalitatief hoogwaardig product of resultaat te komen.

Selectiecriteria substituut

Vakbekwaamheid en ervaring

- bij voorkeur een juridische of verwante opleiding;
- affiniteit met conflicthantering;
- erkende reputatie als (juridisch) vakman/-vrouw;
- ruime en meerzijdige beroepservaring;
- inhoud en niveau van de huidige functie zodanig dat deze een benoeming op het niveau van substituut-ombudsman rechtvaardigen;
- ervaring in of met het openbaar bestuur en bij voorkeur ook in (andere) maatschappelijke (neven-) functies.

Houding en vaardigheden

- uitgesproken motivatie voor de inhoud van het werk;
- uitgesproken belangstelling voor de verhouding tussen burger en overheid en voor de rechten van de mens;
- goed inlevingsvermogen in problemen die burgers kunnen ondervinden in hun verkeer met de overheid, maar ook in de omstandigheden waaronder overheden hun werk moeten doen;
- uitstekende communicatieve en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- vermogen tot een – waar van toepassing – pragmatische en oplossingsgerichte benadering;
- vermogen tot samenwerking en inhoudelijke begeleiding van de medewerkers;
- vermogen om het ambt naar buiten uit te dragen; snelheid en trefzekerheid van analyse;
- productie- en voortganggericht;
- bereidheid te werken binnen de formele bevoegdheid van het ambt van Nationale ombudsman als eenhoofdig ambt

Persoonlijkheid

- open en benaderbaar;
- coachend en stimulerend;
- flexibel en communicatief;
- innovatief
- bestand tegen hoge werkdruk;
- productief;
- gericht op teamwork.

Selectieprocedure.

De Tweede Kamer benoemt op verzoek van de Nationale ombudsman een substituut. De Nationale ombudsman maakt daartoe een aanbeveling op, die de namen van ten minste drie personen bevat.

Bij de voorbereiding van deze aanbeveling aan de Tweede Kamer laat de Nationale ombudsman zich bijstaan door het bureau VanderKruijs.

Bij de selectie van kandidaten laat de Nationale ombudsman zich adviseren door twee externen met wie hij de selectiegesprekken met de kandidaten voert. Een assessment kan deel uitmaken van deze selectieprocedure.

De drie kandidaten die in aanmerking komen voor een plaats op de aanbeveling zullen kennismaken met een afspiegeling van de medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman. Deze medewerkers voorzien de Nationale ombudsman van aandachtspunten die hij meegeeft aan de Tweede Kamer.

De aanbeveling aan de Tweede Kamer bevat drie namen; deze aanbeveling is openbaar. Van de kandidaten die aan de selectieprocedure deelnemen wordt verwacht dat zij, in geval van benoeming, de intentie hebben om het ambt te vervullen voor de ambtstermijn van de Nationale ombudsman plus één jaar. De ambtstermijn van de huidige Nationale ombudsman eindigt op 1 april 2021.

De subcommissie Benoeming substituut ombudsman, onderdeel van de Vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer spreekt met de aanbevolen kandidaten. Er wordt naar gestreefd de fase van de selectiegesprekken door de Tweede Kamer vanaf half september 2015 te laten plaatsvinden.

Een onderzoek naar antecedenten maakt onderdeel uit van de procedure.

Indien de werkorde van de Tweede Kamer dit toelaat wordt gestreefd naar agendering van de benoemingsbeslissing in oktober 2015. De ambtsaanvaarding kan zo spoedig mogelijk daarna plaatsvinden.

Rechtspositie

De Tweede Kamer benoemt op verzoek van de Nationale ombudsman één of meer personen tot substituut. De benoeming van een substituut geschiedt voor de duur van de ambtstermijn van de Nationale ombudsman op wiens verzoek hij is benoemd, vermeerderd met een jaar.

De bezoldiging van de substituut bedraagt in 2015 € 9098,26 per maand , exclusief vakantie-uitkering en eindejaarsuitkering. Hij ontvangt daarnaast een ambtsjubileumgratificatie, een vakantie-uitkering en een eindejaarsuitkering (zie hiervoor artikel 1, lid 3 en artikel 3 van de Wet rechtspositie Raad van State, Algemene Rekenkamer en Nationale ombudsman). Voor zijn pensioen is de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers van toepassing.

Reageren

Bureau Nationale ombudsman laat zich in deze procedure bijstaan door mr Dorothea van Rijnen van Vanderkruis, partner in executive search. U kunt uw interesse kenbaar maken door een motivatie en toelichting (inclusief actueel cv) voor maandag 6 juli te sturen naar nationaleombudsman@vanderkruis.com.

Het maken van een korte videopresentatie is onderdeel van de procedure. Kandidaten die worden uitgenodigd voor een eerste gesprek bij Vanderkruis krijgen hierover nader bericht.

Voor informatie kunt u bellen met Dorothea van Rijnen of Mariella Engels op 030-8200068.

U ontvangt binnen één werkdag een ontvangstbevestiging van uw sollicitatie. Wij verzoeken u contact op te nemen met ons kantoor indien u deze bevestiging niet ontvangt.

